

Javaslat a

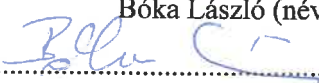
„[Scheiber Hugó életműve¹]”

települési/tájegységi/ágazati²

értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Bóka László (név)

..... (aláírás)

Budapest, Erzsébetváros, 2024.05.15. (település, dátum)

(P. H.)

¹ Kérjük, adja meg a nemzeti érték pontos megnevezését.

² Kérjük, húzza alá a megfelelőt.

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Szücs Balázs alpolgármester

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Szücs Balázs alpolgármester

Levelezési cím: 1073 Budapest, Erzsébet körút 6.

Telefonszám: -

E-mail cím: szucs.balazs@erzsebetvaros.hu

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: Scheiber Hugó életműve

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:³:

- | | | |
|---|--|--|
| <input type="checkbox"/> agrár- és élelmiszergazdaság | <input type="checkbox"/> egészség és életmód | <input type="checkbox"/> épített környezet |
| <input type="checkbox"/> ipari és műszaki megoldások | <input type="checkbox"/> <u>kulturális örökség</u> | <input type="checkbox"/> sport |
| <input type="checkbox"/> természeti környezet | <input type="checkbox"/> turizmus és vendéglátás | |

a szakterületi besorolás indokolása: képzőművészet

3. A nemzeti érték a magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó érték:

- ☐ igen
amely nemzetiség:⁴

- ☐ nem

4. A nemzeti érték fellelhetőségének helye:

Budapest, VII. kerület, Erzsébetváros, Kertész utca 22. (lakóhely)

5. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik:

☐ települési

☐ tájegységi

☐ ágazati

amely értéktár neve: Erzsébetvárosi Értéktár

³ Egy szakterületenkénti kategória megjelölése lehetséges.

⁴ Kérjük, jelölje és nevezze meg, amennyiben magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó az érték.

6. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása, a megjelölt szakterületi kategória indokolása (amennyiben nemzetiséghez kapcsolódó érték, a nemzetiségi vonatkozások, a nemzetiséghez való kötődés bemutatása):

Scheiber Hugó művészetére először az impresszionizmus és a plein air hatott ebben az időszakban munkásságát a táj-, és életképek jellemezték. Később színvilágát az expresszionizmus befolyásolta. A harmincas évektől az art deco felé fordult, és egyre inkább a nagyvárosi életet ábrázolta műveiben, amelyekben megjelenik a dzsessz, az éjszakai szórakozóhelyek, kabarék, zenészek és dizőzök világa. De zsidó témákat is megfestett, rabbiportrét készített. Scheiber legendásan gyorsan dolgozott, néhány óra alatt megfestett egy képet, és több, mint tízezer festményt alkotott, de számos munkája eltűnt, sokat maga adott el gyakran egy tál ételért. Scheiber Hugó a magyar festészet egyik legszínesebb alakja, már saját életében is számos nemzetközi sikerben részesült, máig a modern magyar festészet egyik legmegosztóbb festőjeként tartják számon. Mára az egyik legkeresettebb alkotó, akinek modernizmusa egyéni karakterrel bíró művek sorában mutatkozott meg. Táncosokat, zenészeket és mulatókat ábrázoló art deco hangvételű művei mostanra már emblematikus képei a korszaknak.

7. Indokolás az értéktárba történő felvétel mellett:

A szinte egész életében magányos, nehezen alkalmazkodó művész Budapestre történő visszatérése után szinte egész életét a Kertész utcai lakásukban töltötte. Egyedül a Fészek Klub jelentett számára biztos menedéket, ahol idejének jelentős részét töltötte. Emlékét a Kertész utca 22-es szám alatti lakóházának falán emléktábla őrzi. Erzsébetvárosi Értéktárba történő felvételét megkerülhetetlen munkássága mellett erős helyi kötődése is indokolja.

8. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

[Scheiber Hugó \(1873 - 1950\) - híres magyar festő, grafikus \(kieselbach.hu\)](#)

[Eladó scheiber | Galéria Savaria online piactér - Vásároljon vagy hirdessen megbízható, színvonalas felületen! \(galeriasavaria.hu\)](#)

[Scheiber Hugó \(1873-1950\) Archívum - Virág Judit Galéria \(viragjuditgaleria.hu\)](#)

[Magyar zsidó arcképcsarnok: Scheiber Hugó \(1873-1950\) | Mazsihisz](#)

9. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe: nincs

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja
2. A Htv. 1. § (1) bekezdés *m)* pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslatban megadott adatok kezelésére, illetve a benyújtott teljes dokumentáció, - ideértve a csatolt dokumentumok, saját készítésű fényképek és filmek felhasználására is - vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat
4. A nem saját készítésű dokumentumok szerepeltetése esetén az adott dokumentum tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozata a szabad felhasználásról.

Szakmai ajánlás az Erzsébetvárosi Értéktárba

Scheiber Hugó 1873 szeptember 29-én született Budapesten egy tízgyerekes család gyermekeként. A festészeti alapokat édesapja a bécsi Práter díszletfestője mellett sajátította el, majd 1890-ben ő is díszletfestőként kezdett dolgozni Budapesten. 1898-1900 között az Iparművészet Főiskolára járt, de tanulmányait nem fejezte be, megmaradt ösztönös autodidakta művésznek.

Művészetére először az impresszionizmus és a plein air hatott, ebben az időszakban munkásságát a táj- és életképek jellemezték. 1910-es években stílusát a német expresszionizmus befolyásolta, így alakította ki új stilizált szín- és formavilágát. Jó barátjával Kádár Bélával első közös kiállítását 1921-ben Berlinben a Der Sturm galériában tartotta, amely éveken át kiemelkedő helyet biztosított Scheiber műveinek. A galériával azonos nevű, s legalább akkora jelentőségű művészeti folyóirat is rendszeresen közölte Scheiber műveinek reprodukcióit. Németországi sikerei mellett a húszas években Angliában és Amerikában is felfigyeltek rajzaira, festményeire, számos kiállítása volt Londonban és New Yorkban. 1926-ban részt vett a Brooklyn Museum Modern Art című tárlatán majd, 1930-ban Bécsben mutatták be műveit. 1933-ban Filippo Tommaso Marinetti meghívására szerepelt a futuristák római kiállításán. Budapesten a Nemzeti Szalon, a Tamás Galéria, a Belvedere, az Ernst Múzeum rendezett időről időre gyűjteményes kiállítást a műveiből.

A harmincas évektől az art deco felé fordult, és egyre inkább a nagyvárosi életet ábrázolta műveiben, amelyekben megjelenik a dzsessz, az éjszakai szórakozóhelyek, kabarék, zenészek és dizőzök világa. Scheiber legendásan gyorsan dolgozott, néhány óra alatt festett egy képet, több mint tízezer festményt alkotott, ebből ma mintegy ezerötven ismert. Számos munkája eltűnt, az állandó egzisztenciális gondokkal küszködő művész sokat maga adott el gyakran egy tál ételért. A holokausztot Scheiber Hugó a gettóban élte túl, ahol egészsége meggyengült. 1949-ben a Képzőművész Szövetség nem volt hajlandó a tagjai közé fogadni, egy évvel később magányosan és elfeledve hunyt el.

Számszerűleg is gazdag életművéből kiemelkednek kitűnő portréi, miközben a nagyvárosi élet jellegzetes színhelyeit, mondén atmoszféráját és mozgalmasságát megidéző kompozíciói a kor életérzésének fontos dokumentumai.

Simon Bernadett, tájékoztató könyvtáros, OSZK

Budapest, 2024. május 13.



Forrás: <https://www.bodaofart.com/muvesz.php?id=234>